

FINANSIELL DELÅRSRAPPORT

1. kvartal 2017

Innhold

Hovedtall konsern	3
Styrets rapport	4
Resultatregnskap	8
Utvidet resultat	9
Balanse	10
Egenkapitaloppstilling	12
Kontantstrømoppstilling	13
Noter til regnskapet	14

Om Avinor

Avinor har to primære virksomhetsområder, drift av et landsomfattende nett av lufthavner, samt nasjonal flysikringstjeneste for sivil og militær luftfart. Samlet omfatter dette 46 lufthavner, samt kontrolltårn, kontrollsentraler og annen teknisk infrastruktur for sikker flynavigasjon. Utover den operative virksomheten, legges det til rette for kommersiell inntjening gjennom flyplass-hoteller, parkeringsanlegg, taxfree-butikker, servering og andre servicetilbud til flypassasjerene.

Avinor utgjør et konsern hvor virksomheten dels er organisert i divisjoner og dels i juridiske enheter (datterselskaper). Finansielt sett drives lufthavnsvirksomheten som ett luftfartssystem. Flysikringstjenesten er egenfinansiert ved at tjenestene prises etter internasjonale bestemmelser. Antall ansatte er ca. 3000 og årlige driftsinntekter utgjør i størrelsesorden 10 milliarder kroner.

Aksjene i Avinor AS er 100 prosent eiet av den norske stat ved Samferdselsdepartementet. Samferdselsdepartementet forvalter statens eierstyring overfor Avinor, og fastsetter blant annet konsernets samfunnspålagte oppgaver, avkastningskrav og utbytte. I tillegg regulerer Samferdselsdepartementet luftfartsavgiftene. Samferdselsdepartementet er overordnet myndighet for norsk luftfart, og fastsetter også Luftfartstilsynets regelverk som har konsekvenser for Avinors drift.

Avinor har utstedt obligasjoner som er notert på Oslo Børs og Luxembourg børsen. Oslo Børs er valgt som konsernets hjemmemarked. Konsernet følger Oslo Børs sine anbefalinger for eierstyring og selskapsledelse så langt de passer. Prinsippene suppleres med regjeringens fokusering på eierstyring og selskapsledelse ved forvaltningen av statens eierskap.

Avinors hovedkontor er i Oslo.

Hovedtall Avinor konsern

Beløp i MNOK

	1. KVARTAL		AR
	2017	2016	2016
Trafikkinntekter	680,5	685,5	3 002,3
Inndekning security	307,6	254,3	1 156,9
Salgs- og leieinntekter - duty free	500,0	491,7	2 552,0
Salgs- og leieinntekter - parkering	208,8	184,3	868,6
Salgs- og leieinntekter - annet	621,1	381,4	1 876,1
Konserninterne tjenester	28,1	40,8	219,0
Driftsinntekter lufthavnvirksomhet	2 346,2	2 038,0	9 674,9
Underveisinntekter	249,6	218,6	984,7
Konsernintern Innflygings- og tårntjeneste	197,4	187,2	804,6
Andre driftsinntekter	36,1	43,5	201,5
Driftsinntekter flysikringstjeneste	483,1	449,3	1 990,8
Andre driftsinntekter konsern	196,9	199,4	827,9
Eliminering av konserninterne poster	-381,8	-398,8	-1 705,6
Sum driftsinntekter konsern	2 644,5	2 287,9	10 788,0
Driftskostnader lufthavn	-1 762,4	-1 500,2	-6 119,6
Driftskostnader flysikring	-456,5	-453,7	-1 779,1
Driftskostnader eiendom og felles	-257,8	-249,0	-1 074,2
Eliminering av konserninterne poster	381,8	398,8	1 705,6
Sum driftskostnader konsern	-2 094,8	-1 804,1	-7 267,3
EBITDA lufthavnvirksomhet	583,9	537,8	3 555,3
EBITDA flysikringstjeneste	26,6	-4,4	211,7
EBITDA eiendom og felles konsernposter	-60,9	-49,6	-246,3
EBITDA konsern	549,6	483,8	3 520,7
Av- og nedskrivninger	-438,8	-412,9	-1 762,9
Driftsresultat (EBIT)	110,8	70,9	1 757,8
Finansresultat	-170,6	-71,9	-383,6
Resultat før skatt	-59,8	-1,0	1 374,2
Skattekostnad	14,4	-1,1	-345,6
Resultat etter skatt	-45,4	-2,1	1 028,6
EBITDA-margin lufthavnvirksomhet	24,9 %	26,4 %	36,7 %
EBITDA-margin flysikringstjeneste	5,5 %	-1,0 %	10,6 %
EBITDA-margin konsern	20,8 %	21,1 %	32,6 %
Investeringer lufthavnvirksomhet	571,0	1 031,4	4 554,6
Investeringer flysikringstjeneste	94,4	41,1	238,1
Investeringer annet	34,3	85,5	321,8
Sum investeringer	699,7	1 158,0	5 114,5
Utbetalt utbytte	-	-	-500,0
Kontantstrøm før opptak av ny gjeld	-681,6	-860,1	-2 622,0
Rentebærende gjeld	23 005,5	17 896,9	19 504,6
Totale eiendeler	44 339,4	38 583,8	41 037,2
Egenkapitalprosent	33,7 %	38,6 %	36,4 %
Antall flypassasjerer (i 1 000)	11 678,5	11 149,0	50 802,8
Antall flybevegelser (i 1 000)	167,6	165,9	704,4
Antall service units (i 1 000)	568,0	549,8	2 492,9
Punktlighet (a)	87 %	89 %	87 %
Regularitet (a)	99 %	99 %	99 %

(a) Siste 12 måneder

Styrets rapport

VIKTIGE HENDELSER

Flytrafikken i perioden 01.01 - 31.03.2017 målt i antall passasjerer over Avinors lufthavner økte med 4,7 prosent sammenlignet med tilsvarende periode i 2016. Oslo lufthavn økte med 7,8 prosent, mens Sola og Flesland samlet hadde en reduksjon på 1,2 prosent. Trafikken på øvrige lufthavner hadde samlet sett en vekst på 3,6 prosent. Trafikken på Vestlandet er fremdeles preget av konjunkturene innenfor olje og gass.

Siste 12 måneder utgjorde gjennomsnittlig regularitet 99 prosent og gjennomsnittlig punktlighet 87,4 prosent. Siste 12 måneder utgjorde sykefraværet 4,8 prosent med en skadefraværverdi (H-verdi) på 3,0.

Remote Towers prosjektet er et innovasjonsprosjekt som er banebrytende innenfor flysikringstjeneste og det er teknisk, økonomisk og regulatorisk risiko knyttet til fremdrift. Prosjektet følger milepælsplan og vil i løpet av andre kvartal 2017 ha ferdigstilt bygg for de første fem tårnene som skal fjernstyres fra et senter i Bodø. Markedet for fjernstyrte tårn synes å være vesentlig større enn først antatt.

Konsernets moderniseringsprogram har en innsparingsprognose bedre enn målsetting. Programmet målsatte kostnadsbesparelse på 600 millioner kroner per år fra 2018 i forhold til konsernets tidligere finansielle langtidsplan (baseline) ligger fast.

Ny terminal på Flesland skal etter planen åpne 17.08.2017. Prosjektets prognoser viser at dette målet vil nås innenfor vedtatt kostnadsramme. Bybanen til og fra Flesland åpnet som planlagt 21.04.2017.

Narvik Lufthavn ble lagt ned 31.03.2017 i samsvar med tidligere Stortingsvedtak.

Som en del av sitt samfunnsansvar med å legge til rette for en klimavennlig og bærekraftig luftfart for fremtiden, viderefører Avinor sitt engasjement for å analysere muligheten for økt produksjon og bruk av biojetfuel i Norge. Samtidig er det startet en studie for fremtidig bruk av elektriske fly på det norske innenriksmarkedet.

Av hendelser etter utløpet av første kvartal nevnes at de nye terminalområdene på Oslo Lufthavn offisielt ble åpnet 27.04.2017. Prosjektorganisasjonen er under nedtrapping. Prosjektet ble ferdigstilt og anlegget tatt i bruk innenfor timeplan, og vil bli sluttavregnet innenfor vedtatt kostnadsramme på 14 050 millioner kroner.

05.04.2017 la regjeringen fram Stortingsmelding 30 (2016 – 2017) om Avinors virksomhet (Eiermeldingen). Samtidig ble Nasjonal transportplan 2018 – 2029 lagt fram. Eiermeldingen og Nasjonal transportplan gir viktige føringer for Avinors virksomhet de kommende årene.

Samferdselsdepartementet vil sette gang en prosess fram mot neste eiermelding med sikte på å flytte eierskapet til Avinor Flysikring AS ut av konsernet. Samtidig videreføres ambisjonen om å innføre konkurranse på tårn- og innflygningstjenester der det ikke er mer kostnadseffektivt med fjernstyrt overvåknings-teknologi (remote towers).

I Nasjonal transportplan er Avinor bedt om å fremme en konsesjonssøknad for en ny flyplass i Bodø med byggestart i første seksårsperiode (2018 – 2023). Statlig investeringsstøtte er stipulert til 2,4 milliarder kroner. Resten av utbyggingsprosjektet skal finansieres gjennom kommersiell eiendomsutvikling. I tillegg legges det opp til bygging av en ny lufthavn i Mo i Rana med statlig investeringsstøtte i andre seksårsperiode (2024 – 2029).

01.01 - 31.03.2017

TABELL 1: FINANSIELLE HOVEDTALL 01.01 - 31.03

MNOK	01.01 - 31.03.17	01.01 - 31.03.16	ENDRING
Driftsinntekter	2 644,5	2 287,9	15,6 %
EBITDA	549,6	483,8	13,6 %
EBIT	110,8	70,9	-56,3 %
Resultat etter skatt	-45,4	-2,1	
Investeringer	699,7	1 158,0	-39,6 %

Konsernet hadde i perioden 01.01. – 31.03.2017 et resultat etter skatt på minus 45 millioner kroner sammenliknet med minus 2 millioner kroner for tilsvarende periode i 2016. Endringen i resultat etter skatt skyldtes i hovedsak en reduksjon i balanseførte rentekostnader som følge av ferdigstilte utbyggingsprosjekter. I tillegg var det realiserte tap knyttet til valuta- og rentesikring av konsernets obligasjonslån i euro, samt realiserte tap knyttet til avsluttede rentesikringskontrakter i forbindelse med fusjonen av Avinor AS og Avinor Parkeringsanlegg AS.

Konsernets balanse økte med 3,3 milliarder kroner i første kvartal 2017 og utgjorde 44,3 milliarder kroner per 31.03.2017. Økningen er i hovedsak relatert til opptak av gjeld med tilsvarende økning i bankinnskudd.

Driftsinntekter

Driftsinntekter i perioden 01.01 – 31.03.2017 utgjorde 2 645 millioner kroner sammenliknet med 2 288 i tilsvarende periode i 2016. Inkludert i driftsinntektene for første kvartal er ca. 200 millioner kroner i viderefakturerte innredningsarbeider i forbindelse med ferdigstillelsen av utvidet terminal ved Oslo lufthavn. Et tilsvarende beløp er reflektert under linjen «varekostnader» i resultatregnskapet.

Sett bort fra ovennevnte engangsinntekt i utfakturerte innretningsarbeider, økte driftsinntektene innenfor lufthavn-virksomheten år til år med 5,3 prosent i første kvartal 2017. Inntektsveksten er i hovedsak drevet av økt trafikkvolum.

Innenfor flysikringstjenesten økte samlede driftsinntekter år til år med 7,5 prosent i første kvartal. Inntektsveksten reflekterer økt trafikkvolum og økt enhetspris for underveistjenesten.

Leieinntekter fra eiendom ble redusert med nedgang i konserninterne tjenester som en konsekvens av fusjoner.

TABELL 2: DRIFTSINNTEKTER PER VIRKSOMHETSOMRÅDE

MNOK	01.01 - 31.03.17	01.01 - 31.03.16	ENDRING
Lufthavndrift	2 346,2	2 038,0	15,1 %
Flysikringstjeneste	483,1	449,3	7,5 %
Eiendom	33,1	38,6	-14,2 %
Interne tjenester	163,8	160,8	1,9 %
Konsernintern eliminerings	-381,8	-398,8	-4,3 %
Avinor konsern	2 644,5	2 287,9	15,6 %

Driftskostnader, avskrivninger og andre poster

Driftskostnader i perioden 01.01 – 31.03.2017 utgjorde 2 095 millioner kroner sammenliknet med 1 804 millioner kroner i tilsvarende periode i 2016. Inkludert i driftskostnadene for første kvartal er ovennevnte ca. 200 millioner kroner i viderefakturerte innretningsarbeider i forbindelse med ferdigstillelsen av utvidet terminal ved Oslo lufthavn.

Det ble i første kvartal 2017 kostnadsført 42 millioner kroner knyttet til merkostnader (eksklusive av- og nedskrivninger) for å opprettholde god drift og effektiv trafikkavvikling parallelt med utbygging av Oslo lufthavn. Tilsvarende tall i fjor var 67 millioner kroner, jf. note 5 i konsernregnskapet.

Samlede av- og nedskrivninger i perioden 01.01 - 31.03.2017 utgjorde 439 millioner kroner sammenliknet med 413 millioner kroner for tilsvarende periode i 2016. Økningen skyldes at flere anlegg under utførelse er ferdigstilt og tatt i bruk.

EBITDA og EBIT

EBITDA i perioden 01.01 – 31.03.2017 utgjorde 550 millioner kroner. EBITDA i tilsvarende periode i 2016 utgjorde 484 millioner kroner.

EBIT i perioden 01.01 – 31.03.2017 utgjorde 111 millioner kroner sammenliknet med 71 millioner kroner for tilsvarende periode i 2016.

Finansposter og skatt

Konsernets netto finansresultat i perioden 01.01 - 31.03.2017 var minus 171 millioner kroner sammenliknet med minus 72 millioner kroner for tilsvarende periode i 2016. Utover økte rentekostnader som følge av økt netto rentebærende gjeld, skyldtes endringen i netto finansresultat en reduksjon i balanseførte rentekostnader som følge av ferdigstilte utbyggingsprosjekter. I tillegg var det realiserte tap knyttet til valuta- og

rentesikring av konsernets obligasjonslån i euro, samt realiserte tap knyttet til avsluttede rentesikringskontrakter i forbindelse med fusjonen av Avinor AS og Avinor Parkeringsanlegg AS.

Skattekostnaden er beregnet til 24 prosent av konsernresultat før skatt.

Investeringer

Balanseført tilgang til varige driftsmidler i perioden 01.01 – 31.03.2017 utgjorde 700 millioner kroner sammenliknet med 1 158 millioner kroner for tilsvarende periode i fjor.

Investeringene fordelte seg på virksomhetsområdene som følger:

TABELL 3: BALANSEFØRT TILGANG TIL VARIGE DRIFTSMIDLER

MNOK	01.01 - 31.03.17	01.01 - 31.03.16	ENDRING
Lufthavndrift	571,0	1 031,4	-460,4
Flysikringstjeneste	94,4	41,1	53,3
Eiendom	-	0,1	-0,1
Konsernfelles	15,4	21,6	-6,2
Konsernposter	18,9	63,7	-44,8
Avinor konsern	699,7	1 158,0	-458,3

De nye terminalområdene på Oslo Lufthavn ble offisielt åpnet 27.04.2017. Prosjektorganisasjonen er inne i demobiliseringsfase. Prosjektet ble ferdigstilt og anlegget tatt i bruk innenfor timeplan, og vil bli sluttavregnet innenfor vedtatt kostnadsramme.

Ny terminal på Flesland skal etter planen åpne 17.08.2017. Prosjektets milepælsplan viser at dette målet forventes nådd innenfor vedtatt kostnadsramme.

For å effektivisere flysikringstjenesten er Remote Services etablert som enhet i Avinor Flysikring AS for å utvikle, implementere og kommersialisere fjernstyrte tårntjenester. Kongsberg Defence & Aerospace er samarbeidspartner og systemleverandør til utviklingsprosjektet. Et fjernstyrt tårnsenter er under bygging i Bodø med en målsetting om at 15 tårn skal være i operativ drift innen utgangen av 2020. Det er teknisk, økonomisk og regulatorisk risiko knyttet til prosjektets fremdrift, men prosjektet følger milepælsplan og vil ha første fjernstyrte tårn i operativ drift i første halvår 2018.

Kontantstrøm, finansiering og forpliktelser

Som følge av at investeringsutbetalinger overgår bidraget fra løpende drift, hadde konsernet i perioden 01.01 - 31.03.2017 en kontantstrøm før endring av gjeld på minus 682 millioner kroner.

Rentebærende gjeld (hensyntatt verdi derivater benyttet til sikring) per 31.03.2017 utgjorde 23 005 millioner kroner hvorav 1 532 millioner kroner var kortsiktig. Rentebærende gjeld er økt med 3 501 millioner kroner siden 31.12.2016. Avinor AS utstedte 02.02.2017 nye obligasjoner under selskapets EMTN-program, total 500 millioner euro med 10 års løpetid. Lånet er sikret i norske kroner med fastrente i 10 år. Kortsiktige sertifikatlån er redusert med 500 millioner kroner i første kvartal 2017. Øvrig gjeld er nedbetalt med 388 millioner kroner i første kvartal.

Konsernets totalkapital per 31.03.2017 utgjorde 44,3 milliarder kroner med en egenkapitalprosent på 33,7. Egenkapital i prosent av summen av egenkapital og samlet rentebærende gjeld utgjorde 39,4 prosent. Hensyntatt kontantbeholdning, utgjorde andelen 43,8 prosent.

Per 31.03.2017 utgjorde konsernets likviditetsreserve 8 619 millioner kroner fordelt på 3 819 millioner kroner i bankinnskudd og 4 800 millioner kroner i ubenyttede trekkrettigheter.

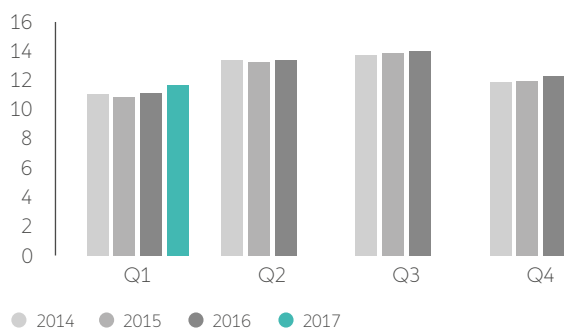
Trafikkutvikling og servicemål

Det reiste 11,7 millioner passasjerer over Avinors lufthavner i perioden 01.01 - 31.03.2017, hvilket er en økning på 4,7 prosent sammenliknet med tilsvarende periode i 2016.

Nedenstående figur viser trafikkutvikling per kvartal i perioden 2014 - 2017:

PASSASJERER

Antall i millioner

Sammenlignet med første kvartal 2016, økte innenrikstrafikken med 4,3 prosent og utenrikstrafikken med 5,6 prosent, mens offshore helikoptertrafikk ble redusert med 9,0 prosent. Innenrikstrafikken utgjorde 62 prosent av det samlede trafikkvolumet.

Passasjervolumet fordelte seg på lufthavnene som følger:

TABELL 4: ANTALL PASSASJERER PER LUFTHAVN

PASSASJERER (MILLIONER)	01.01 - 31.03.17	01.01 - 31.03.16	ENDRING
Oslo lufthavn	5 953	5 522	7,8 %
Bergen lufthavn, Flesland	1 267	1 276	-0,7 %
Stavanger lufthavn, Sola	918	935	-1,8 %
Trondheim lufthavn, Værnes	1 025	1 005	2,0 %
Øvrige lufthavner	2 515	2 411	4,3 %
Avinor konsern	11 678	11 149	4,7 %

Antall kommersielle flybevegelser i første kvartal økte med 1,1 prosent sammenliknet med tilsvarende periode i 2016. Trafikkvolumet for underveistjenesten målt i antall service units økte med 3,3 prosent. Den lavere veksttakten i antall flybevegelser sett i relasjon til antall passasjerer reflekterer større fly og høyere kabinfaktor.

Siste 12 måneder er det i Avinors nettverk av lufthavner registrert en gjennomsnittlig regularitet på 99 prosent og en gjennomsnittlig punktlighet på 87 prosent.

FLYSIKKERHET OG HMS

Det har ikke vært luftfartsulykker eller alvorlige luftfartshendelser i første kvartal 2017 hvor Avinor har vært medvirkende part, med forbehold om undersøkelser som ikke er avsluttet enda.

Som omtalt i forrige rapport er det krav i nytt EU-regelverk at lufthavnoperatørene skal ha oversikt over operasjonelle farer og styre risikodempende tiltak mot identifiserte farer. Arbeidet med å etablere operasjonelt risikobilde og klassifisering av risiko for hver lufthavn er startet.

Siste 12-måneder hadde konsernet 15 skader på egne ansatte som resulterte i fravær. Konsernets H-verdi (antall skader som har medført fravær per million arbeidede timer) i perioden er 3,0. F-verdi i samme periode (antall fraværsdager etter skade, per million arbeidstimer) utgjorde 60,83.

Sykefravær siste 12 måneder utgjorde 4,8 prosent.

RISIKOFORHOLD

Konsernets virksomhet er fokusert på sikker avvikling av flytrafikken med prosedyrer og tiltak for å minimere sannsynligheten for og konsekvensen av ulykker og alvorlige hendelser. Utviklingen i nasjonale og internasjonale regulatoriske forhold kan ha finansielle konsekvenser for konsernet.

Avinor ivaretar nasjonale sektorpolitiske mål. Staten setter føringer for en rekke forhold herunder lufthavnstruktur, beredskap, luftfartsavgifter og samfunnspålagte oppgaver. Omfang og innretning av sektorpolitiske føringer kan endre seg over tid.

Virksomhetens balanseførte driftsmidler er av langsiktig natur og den operative driften er i stor grad regulert av lover og forskrifter. Som følge av dette har Avinor en høy andel faste kostnader som i liten grad varierer med endringer i trafikkvolum og kapasitetsutnyttelse. Konsernets inntjening og finansielle verdi er påvirket av endringer i trafikkvolumet.

De store lufthavnene er en sentral finansieringskilde for det øvrige lufthavnnettet i Norge. Lufthavnenes inntjening er eksponert for endringer i konjunktorene samt for konkurranse fra lufthavner utenfor Avinors nettverk.

Inntekter fra tjenester og tilbud til passasjerene har en sentral betydning i konsernets finansiering. Spesielt vil endringer i rammebetingelsene rundt duty-free ordningen få en vesentlig effekt på konsernets inntjening og finansielle verdi.

Det benyttes finansielle sikringsinstrumenter til å begrense risiko knyttet til endringer i renter, valutakurser og kraftpriser. Verdien av sikringsinstrumentene endrer seg i samsvar med priser i markedet og vil kunne ha resultateffekt. Ved plassering av konsernets overskuddslikviditet vektlegges utsteders soliditet og plasseringens likviditet. Konsernets likviditetsbeholdning er plassert i bank på forhandlede vilkår.

Det er uenighet mellom Forsvaret og Avinor om fordeling av kostnader ved lufthavner der partene har felles drift. Avinor har reflektert dette i regnskapet gjennom avsetninger basert på beste skjønnsmessige estimat.

Som en konsekvens av opprettelse av ny kampflybase for Forsvaret på Ørland, ble Avinor i 2014 gitt i oppdrag å forberede overtagelse av ansvaret for flyplassdriften på Bodø lufthavn innen 01.08.2016. Driftsovertagelsen ble gjennomført som forutsatt. Eierskap til grunneiendom og anlegg er imidlertid ikke overført, og Avinor avventer premissavklaringer fra Forsvarsdepartementet og Samferdselsdepartementet. Det er uavklarte problemstillinger knyttet til utfasing av Forsvarets behov i Bodø, samt at Avinor i tillegg er bedt om å detaljplanlegge med sikte på å fremme en konsesjonssøknad for en ny flyplass. Ovennevnte forhold medfører finansiell usikkerhet knyttet til investeringer i bygg og anlegg samt fremtidig drift i Bodø.

I pensjonsforliket i 2005 ble det bestemt at offentlig tjenestepensjon skal justeres for økt forventet levealder og omfattes av nye regler for regulering av pensjon, men inneholdt ikke regler for samordning av tjenestepensjonsytelsen og nye regler for folketrygden. Regelverket for samordningen er dermed ikke avklart og derfor ikke hensyntatt i regnskapet. Ny løsning for offentlig tjenestepensjon er under utredning, men det er ikke kjent hvordan ny ordning vil bli - herunder ikrafttredelses-tidspunkt og overgangsregler. Det er etablert et partssammensatt utvalg, bestående av representanter for administrasjonen og ansattes organisasjoner for å vurdere alternative pensjonsordninger.

Lufthavnene har utslippstillatelser som stiller krav til risikovurderinger for å identifisere mulige kilder for akutt forurensning med fare for skade på ytre miljø. Det arbeides løpende med å redusere risikoen for miljøskadelige hendelser, samtidig som at det drives en kartlegging og opprydding av tidligere forurensning. Det er avdekket miljøskadelige tilsetningsstoffer i brannskum som er spredt til miljøet ved lufthavnene, og det arbeides med å avklare omfanget av nødvendige tiltak. Det er gjort risikovurderinger av mulige skader på helse og miljø. De økonomiske konsekvensene er avhengig av omfang av påkrevde tiltak, samt myndighetskrav og tilgjengelige tiltaksmetoder. Miljødirektoratet vil komme med et pålegg om tiltak på Evenes lufthavn, og vil sannsynligvis gi et samlepålegg om utarbeidelse av tiltaksplaner for resterende lufthavner. Pålegget vil sannsynligvis foreligge i 2017.

FRAMTIDSUTSIKTER

Mobilitet og effektiv lufttransport er sentralt for samfunnsutviklingen og bidrar til styrket økonomisk vekst i distriktene og regionene. Avinors høye aktivitets- og investeringsnivå videreføres for å ivareta samfunnsoppdraget om gode regionale, nasjonale, europeiske og interkontinentale flytilbud. Avinor skal være en drivkraft i arbeidet med luftfartens klima- og miljøutfordringer.

Det forventes en vekst i flytrafikken og en vekst i konsernets driftsresultat i 2017, men usikkerheten i den samfunnsøkonomiske utviklingen og trafikkvolumet kan påvirke prognosen. På grunn av store utbyggingsprosjekter som ferdigstilles og tas i bruk, øker årets avskrivninger i tillegg til at balanseførte rentekostnader reduseres.

Oslo, 11. mai 2017
Styret i Avinor AS

SAMMENDRATT RESULTATREGNSKAP

Beløp i MNOK

		1. KVARTAL		AR
	NOTER	2017	2016	2016
Driftsinntekter				
Trafikkinntekter		1 237,8	1 155,5	5 143,0
Andre driftsinntekter		1 406,7	1 132,4	5 645,0
Sum driftsinntekter		2 644,5	2 287,9	10 788,0
Driftskostnader				
Varekostnader		254,7	36,4	394,3
Lønn- og andre personalkostnader	5	892,9	874,6	3 326,1
Andre driftskostnader	5	935,9	885,3	3 565,8
Andre kostnader	4	11,4	7,8	(18,9)
Sum driftskostnader		2 094,9	1 804,1	7 267,3
EBITDA		549,6	483,8	3 520,7
Av- og nedskrivninger	5,7	438,8	412,9	1 762,9
Driftsresultat		110,8	70,9	1 757,8
Finansinntekter		18,5	8,5	36,2
Finanskostnader		189,1	80,4	419,8
Netto finansinntekt (kostnad)		-170,6	-71,9	-383,6
Resultat før skattekostnad		-59,8	-1,0	1 374,2
Skattekostnad	6	-14,4	1,1	345,6
Resultat etter skatt		-45,4	-2,1	1 028,6

UTVIDET RESULTAT

Beløp i MNOK

	1. KVARTAL		ÅR
	2017	2016	2016
Resultat etter skatt	-45,4	-2,1	1 028,6
Utvidet resultat:			
Poster som ikke reverserer i resultatet i senere perioder:			
Aktuarielle gevinster/tap på pensjonsforpliktelse	-	56,0	-548,5
Skatteeffekt	-	-14,0	137,1
Endring skattesats, effekt utsatt skattefordel/-forpliktelse	-	-	-62,7
Poster som kan reversere i resultatet i senere perioder:			
Kontantstrømsikring	49,2	24,7	66,9
Skatteeffekt	-12,6	-8,2	-16,9
Sum utvidet resultat etter skatt	36,6	58,5	-424,1
Totalresultat	-8,8	56,4	604,5
Tilordnet:			
Aksjonær	-8,8	56,4	604,5

SAMMENDRATT BALANSE

Beløp i MNOK

		31. MARS		AR
	NOTER	2017	2016	2016
EIENDELER				
Anleggsmidler				
Immaterielle eiendeler:				
Utsatt skattefordel	6	1 364,0	1 486,9	1 358,7
Andre immaterielle eiendeler	7	105,6	114,1	108,8
Anlegg under utførelse, immaterielle	7	159,2	-	122,0
Sum immaterielle eiendeler		1 628,8	1 601,0	1 589,5
Varige driftsmidler:				
Varige driftsmidler	7	29 906,1	23 641,0	29 501,8
Anlegg under utførelse	7	6 417,3	10 228,5	6 595,1
Sum varige driftsmidler		36 323,4	33 869,5	36 096,9
Finansielle anleggsmidler:				
Derivater	10	670,9	620,0	504,0
Andre finansielle anleggsmidler		338,4	357,5	390,7
Sum finansielle anleggsmidler		1 009,3	977,5	894,7
Sum anleggsmidler		38 961,5	36 448,0	38 581,1
Omløpsmidler				
Varer		20,5	21,2	22,6
Fordringer		1 537,3	1 310,1	1 483,4
Derivater	10	0,7	9,7	1,0
Bankinnskudd, kontanter og lignende	-	3 819,4	794,8	949,1
Sum omløpsmidler		5 377,9	2 135,8	2 456,1
SUM EIENDELER		44 339,4	38 583,8	41 037,2

SAMMENDRATT BALANSE

Beløp i MNOK

		31. MARS		AR
	NOTER	2017	2016	2016
EGENKAPITAL OG GJELD				
Egenkapital				
Selskapskapital		5 400,1	5 400,1	5 400,1
Annen egenkapital		9 532,2	9 488,3	9 536,5
Sum egenkapital		14 932,3	14 888,4	14 936,6
Avsetning for forpliktelser				
Pensjonsforpliktelser	8	2 623,9	1 896,4	2 588,2
Annen forpliktelse		166,2	180,8	167,4
Sum avsetninger for forpliktelser		2 790,1	2 077,2	2 755,6
Langsiktig gjeld:				
Lån fra Staten	9,10	2 527,3	2 971,7	2 527,3
Derivater	10	33,8	88,0	50,7
Annen langsiktig gjeld	9,10	19 582,6	14 059,6	15 009,5
Sum annen langsiktig gjeld		22 143,7	17 119,3	17 587,5
Kortsiktig gjeld:				
Sertifikatgjeld	9,10	900,0	400,0	1 400,0
Leverandørgjeld		331,9	356,9	685,4
Betalbar skatt		107,2	196,0	136,6
Skyldige offentlige avgifter		157,3	282,6	211,0
Derivater	10	13,0	42,2	2,8
Første års avdrag langsiktig gjeld	9,10	631,8	996,9	1 019,8
Annen kortsiktig gjeld		2 332,1	2 224,3	2 301,9
Sum kortsiktig gjeld		4 473,3	4 498,9	5 757,5
Sum gjeld		29 407,1	23 695,4	26 100,6
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		44 339,4	38 583,8	41 037,2

EGENKAPITALOPPSTILLING

Beløp i MNOK

	AKSJEKAPITAL	ANNEN EGENKAPITAL IKKE RESULTATFØRT	ANNEN EGENKAPITAL	SUM
Egenkapital 01.01.16	5 400,1	3,6	9 428,3	14 832,0
Totalresultat		58,5	-2,1	56,4
Egenkapital 31.03.16	5 400,1	62,1	9 426,2	14 888,4
Egenkapital 01.01.17	5 400,1	-362,4	9 898,8	14 936,6
Totalresultat		36,6	-45,4	-8,8
Endret konsernbidrag tidligere år			4,6	4,6
Egenkapital 31.03.17	5 400,1	-325,8	9 858,0	14 932,3

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Beløp i MNOK

	1. KVARTAL		AR
	2017	2016	2016
Kontantstrøm fra driften			
Resultat før skatt	-59,8	-1,0	1 374,2
Ordinære avskrivninger	438,8	412,9	1 762,9
Tap/gevinst ved salg av anleggsmidler	-1,1	0,4	-12,6
Verdiendringer og andre tap/gevinster - netto (urealiserte)	10,9	-	-34,9
Netto finansposter	170,6	71,9	383,6
Endringer i varer, kundefordringer og leverandørgjeld	-345,8	45,0	123,9
Forskjellen mellom kostnadsført pensjon og inn-/utbetalinger	35,7	5,0	92,4
Endringer i andre tidsavgrensningsposter	156,2	16,1	-288,1
Mottatte renter	19,7	1,3	36,2
Betalte skatter	-29,6	-141,1	-337,2
Netto kontantstrøm fra driften	395,6	410,5	3 100,4
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter			
Investeringer i varige driftsmidler	-871,6	-1 111,9	-4 497,3
Salg av varige driftsmidler (salgssum)	1,3	0,6	20,1
Endring i andre investeringer	-10,1	-40,0	-83,5
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-880,4	-1 151,3	-4 560,7
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter			
Opptak av gjeld	4 439,5	-	1 899,9
Nedbetaling av gjeld	-387,6	-11,8	-995,5
Netto opptak/nedbetaling kortsiktig gjeld (sertifikatlån)	-500,0	-	1 000,0
Betalte renter	-162,8	-119,3	-655,2
Betalte låneomkostninger	-34,0	-	-6,5
Utbetalt utbytte	-	-	-500,0
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	3 355,1	-131,1	742,7
Netto endring kontanter, kontantekvivalenter og benyttede trekkrettigheter i perioden	2 870,3	-871,9	-717,6
Kontanter, kontantekvivalenter og benyttede trekkrettigheter periodestart	949,1	1 666,7	1 666,7
Kontanter, kontantekvivalenter og benyttede trekkrettigheter periodeslutt	3 819,4	794,8	949,1

NOTER TIL REGNSKAPET

NOTE 1 Generell informasjon

Avinor AS og dets datterselskaper (samlet konsernet) skal eie, drive og utvikle luftfartsanlegg ved å legge til rette for sikker og effektiv luftfart, yte tjenester innen samme område og annen virksomhet som bygger opp under foretakets hovedvirksomhet, herunder kommersiell utvikling av virksomheten og lufthavnområdene.

Avinor konsernet har hovedkontor i Oslo.

Delårsregnskapet for 1. kvartal 2017 ble vedtatt av styret den 11. mai 2017. Delårsregnskapet er ikke revidert.

NOTE 2 Rammeverk og vesentlige regnskapsprinsipper

Konsernregnskapet per 1. kvartal 2017, avsluttet 31. mars 2017, er utarbeidet etter regnskapsprinsippene i International Financial Reporting Standards (IFRS) og består av Avinor AS og dets datterselskaper.

Delårsregnskapet avlegges i henhold til IAS 34 Interim Financial Reporting. Delårsregnskapet gir ikke informasjon i samme omfang som årsregnskap og må derfor sees i sammenheng med konsernets årsregnskap for 2016.

Det er benyttet samme prinsipper ved utarbeidelse av delårsregnskapet som ved utarbeidelse av årsregnskapet.

NOTE 3 Segmentinformasjon

Beløp i MNOK

PER 1. KVARTAL 2017

	OSLO LUFTHAVN	BERGEN LUFTHAVN	STAVANGER LUFTHAVN	TRONDHEIM LUFTHAVN	REGIONALE LUFTHAVNER	SUM LUFTHAVNDRIFT
Luftfartsinntekter	467,8	119,8	94,9	86,7	218,9	988,1
Andre driftsinntekter	910,9	121,4	91,9	66,0	139,9	1 330,0
Konserninterne inntekter	8,2	0,9	1,4	0,7	16,9	28,1
Sum driftsinntekter	1 386,8	242,1	188,2	153,4	375,7	2 346,2
Lønn- og andre personalkostnader	145,6	34,7	25,4	24,0	201,1	430,7
Av- og nedskrivninger	203,8	45,2	27,7	23,3	97,3	397,3
Andre driftskostnader	624,9	56,7	37,6	31,8	235,8	986,8
Konserninterne kostnader	92,5	33,8	29,0	23,2	166,4	344,9
Sum driftskostnader	1 066,8	170,4	119,8	102,3	700,5	2 159,7
Driftsresultat	320,1	71,8	68,4	51,1	-324,8	186,5
Varige driftsmidler ¹⁾	16 767,2	2 264,1	1 602,0	1 753,4	5 963,1	28 349,8

PER 1. KVARTAL 2017 FORTS:

	SUM LUFTHAVNDRIFT	FLYSIKRING	EIENDOM	FELLES/ UFORDELT	KONERN ELIMINERING	AVINOR KONERN
Luftfartsinntekter	988,1	249,6	-	-		1 237,8
Salgs- og leieinntekter	1 330,0	36,1	27,8	12,8		1 406,7
Konserninterne inntekter	28,1	197,4	5,3	151,0	-381,8	-
Sum driftsinntekter	2 346,2	483,1	33,1	163,8	-381,8	2 644,5
Lønn og andre personalkostnader	430,7	348,9	0,0	113,2		892,9
Av- og nedskrivninger	397,3	21,3	9,5	10,7		438,8
Andre driftskostnader	986,8	83,5	1,2	130,5		1 202,0
Konserninterne kostnader	344,9	24,1	0,3	12,5	-381,8	-
Sum driftskostnader	2 159,7	477,8	11,0	266,9	-381,8	2 533,7
Driftsresultat	186,5	5,3	22,1	-103,1	-	110,8
Varige driftsmidler ¹⁾	28 349,8	663,9	853,5	144,5		30 011,7

PER 1. KVARTAL 2016

	OSLO LUFTHAVN	BERGEN LUFTHAVN	STAVANGER LUFTHAVN	TRONDHEIM LUFTHAVN	REGIONALE LUFTHAVNER	SUM LUFTHAVNDRIFT
Luftfartsinntekter	432,4	120,7	96,0	82,7	208,0	939,7
Andre driftsinntekter	661,5	104,5	101,0	62,3	128,1	1 057,5
Konserninterne inntekter	13,0	3,7	12,0	7,0	5,1	40,7
Sum driftsinntekter	1 106,9	228,9	209,1	152,0	341,1	2 037,9
Lønn- og andre personalkostnader	145,8	32,7	27,5	24,4	210,2	440,6
Av- og nedskrivninger	189,5	28,7	26,2	23,4	96,8	364,5
Andre driftskostnader	394,8	58,0	35,5	29,9	227,4	745,6
Konserninterne kostnader	84,8	34,5	35,9	28,4	130,4	314,0
Sum driftskostnader	814,8	153,9	125,0	106,1	664,9	1 864,7
Driftsresultat	292,0	74,9	84,0	45,9	-323,7	173,2
Varige driftsmidler ¹⁾	10 909,7	1 661,1	1 656,1	1 826,6	6 035,3	22 088,8

PER 1. KVARTAL 2016 FORTS:

	SUM LUFTHAVNDRIFT	FLYSIKRING	EIENDOM	FELLES/ UFORDELT	KONSERN ELIMINERING	AVINOR KONSERN
Luftfartsinntekter	939,7	218,6	-	-2,8		1 155,5
Salgs- og leieinntekter	1 057,5	43,5	25,5	5,9		1 132,4
Konserninterne inntekter	40,7	187,2	13,1	157,7	-398,8	-
Sum driftsinntekter	2 037,9	449,3	38,6	160,8	-398,8	2 287,9
Lønn og andre personalkostnader	440,6	342,0	0,0	91,9		874,6
Av- og nedskrivninger	364,5	19,5	9,3	19,6		412,9
Andre driftskostnader	745,6	85,9	-0,4	98,5		929,5
Konserninterne kostnader	314,0	25,8	5,7	53,2	-398,8	-
Sum driftskostnader	1 864,7	473,1	14,5	263,3	-398,8	2 216,9
Driftsresultat	173,2	-23,8	24,1	-102,5	-	70,9
Varige driftsmidler ¹⁾	22 088,8	606,9	890,0	169,4		23 755,1

1) Varige driftsmidler er her inklusiv andre immaterielle eiendeler og eksklusiv anlegg under utførelse.

NOTE 4 Andre inntekter/andre kostnader

Beløp i MNOK

SPESIFIKASJON	1. KVARTAL		AR
	2017	2016	2016
Andre kostnader			
Verdiendringer og andre tap/gevinster, netto	11,4	7,8	-18,9
Sum	11,4	7,8	-18,9

NOTE 5 Resultateffekter - Terminal 2 prosjektet

Beløp i MNOK

Som følge av utbyggingen på Gardermoen (Terminal 2 prosjektet) er resultatregnskapet belastet med ekstra kostnader knyttet til opprettholdelse av normal drift i byggeperioden, samt kostnader knyttet til utrangering av aktiva inkludert økte avskrivninger grunnet revurdering av levetid.

SPESIFIKASJON	1. KVARTAL		AR
	2017	2016	2016
Lønn og andre personalkostnader	4,2	9,9	40,1
Av- og nedskrivninger	4,5	30,2	80,6
Andre driftskostnader	37,8	57,5	315,8
Sum	46,5	97,6	436,5

NOTE 6 Skatt

Skattekostnaden er beregnet ved å benytte skattesats som forventet for årsresultatet.
Forventet skattesats for året er 24 prosent og bokføres i sin helhet mot netto utsatt skattefordel i balansen gjennom året.
Fordeling mellom betalbar skatt og utsatt skatt gjøres ved årsslutt.

NOTE 7 Varige driftsmidler og andre immaterielle eiendeler

Beløp i MNOK

	IMMATERIELLE EIENDELER	VARIGE DRIFTSMIDLER	ANLEGG UNDER UTFØRELSE	SUM
Per 1. kvartal 2016				
Balanseført verdi 01.01	117,2	22 507,1	10 615,2	33 239,5
Tilgang	-	1 544,7	1 158,0	2 702,7
Reklassifisering	-	-	1 544,7	1 544,7
Avgang	-	1,0	-	1,0
Periodens avskrivninger	3,1	409,8	-	412,9
Balanseført verdi 31.03	114,1	23 641,0	10 228,5	33 983,6
Per 1. kvartal 2017				
Balanseført verdi 01.01	108,8	29 501,8	6 717,1	36 327,7
Tilgang	-	840,2	699,7	1 539,9
Reklassifisering	-	-	840,2	840,2
Avgang	-	0,3	-	0,3
Periodens avskrivninger	3,2	435,6	-	438,8
Balanseført verdi 31.03	105,6	29 906,1	6 576,6	36 588,3

Av anlegg under utførelse er MNOK 159,2 klassifisert som immaterielt per 31. mars 2017.

Beregning av gjenvinnbart beløp

Det vises til årsregnskapet for 2016.

Det er ikke inntruffet forhold som medfører en vesentlig endring i gjenvinnbart beløp.

NOTE 8 Pensjoner

Per 31.03 er det benyttet 2,6 prosent i diskonteringsfaktor og forventet lønnsvekst på 2,5 prosent.

NOTE 9 Lån og finansielle leieforpliktelser

Beløp i MNOK

	31. MARS		AR
	2017	2016	2016
Langsiktige lån	22 109,9	17 031,3	17 536,8
Kortsiktige lån	1 531,8	1 396,9	2 419,8
Sum	23 641,7	18 428,2	19 956,6
Lånebevegelser per 1. kvartal			
Balanseført verdi 01.01	19 956,6	18 489,7	18 489,7
Opptak av langsiktig lån	4 439,5	-	1 899,9
Nedbetaling av langsiktig lån	-387,6	-11,8	-995,5
Endring finansielle leieforpliktelser	-	-	-256,0
Netto opptak/nedbetaling av kortsiktig lån (sertifikatlån)	-500,0	-	1 000,0
Valuta-/ verdiendring lån	133,2	-49,8	-181,5
Balanseført verdi 31.03	23 641,7	18 428,2	19 956,6

LIKVIDITETSRESERVE

	31. MARS		AR
	2017	2016	2016
Kontanter og bankinnskudd	3 819,4	794,8	949,1
Trekkrettighet bank (ubrukt kassekreditt)	800,0	800,0	800,0
Trekkfasilitet	4 000,0	4 000,0	4 000,0
Sum likviditetsreserve	8 619,4	5 594,8	5 749,1

Konsernet hadde ved utgangen av 1. kvartal 2017 tilstrekkelig handlingsrom hva gjelder overholdelse av covenants på eksisterende lån. Konsernet oppfyller internt mål om å ha en likviditetsreserve inklusive trekkfasiliteter tilsvarende minst 12 måneders prognostisert likviditetsbehov inklusive avdrag lån.

NOTE 10 Finansielle instrumenter

Beløp i MNOK

Vurdering av virkelig verdi

Virkelig verdi av valuta- og kraft terminkontrakter er fastsatt ved å benytte markedsverdi på balansedagen. For rentebytteavtaler er virkelig verdi bekreftet av den finansinstitusjon som selskapet har inngått avtalene med. Balanseført verdi av kontanter og kassekreditt er tilnærmet lik virkelig verdi på grunn av at disse instrumentene har kort forfalltid. Tilsvarende er balanseført verdi av kundefordringer og leverandørgjeld tilnærmet lik virkelig verdi da de inngås til "normale" betingelser.

Virkelig verdi på langsiktig gjeld er beregnet ved bruk av noterte markedspriser eller ved bruk av rentebetingelser for gjeld med tilsvarende løpetid og kredittrisiko. Virkelig verdi av sertifikatlån er satt lik hovedstol per 31. mars 2017.

Under følger en sammenligning av balanseførte verdier og virkelig verdi for selskapet og konsernets rentebærende gjeld.

	31. MARS 2017		31. MARS 2016	
	BALANSEFØRT VERDI	VIRKELIG VERDI	BALANSEFØRT VERDI	VIRKELIG VERDI
Rentebærende gjeld				
Statslån	2 971,7	3 015,2	3 416,1	3 482,2
Obligasjonslån	13 247,3	13 400,9	9 206,3	10 000,8
Banklån	6 502,1	7 184,8	5 120,6	6 073,1
Sertifikatlån	900,0	900,0	400,0	400,0

DERIVATER

	31. MARS		AR
	2017	2016	2016
Eiendeler			
Renteswapper	670,9	619,3	504,0
Valutaterminkontrakter	0,7	11,4	1,0
Energikontrakter	-	-	-
Sum	671,6	630,7	505,0
Gjeld			
Renteswapper	34,7	88,0	52,0
Valutaterminkontrakter	3,0	-	0,8
Energikontrakter	9,1	43,2	0,7
Sum	46,8	131,2	53,5

Tabellen under viser finansielle instrumenter til virkelig verdi etter verdsettelsesmetode. De ulike nivåene er definert som følger:

- Notert pris i et aktivt marked for en identisk eiendel eller forpliktelse (nivå 1)
- Verdsettelse basert på andre observerbare faktorer enten direkte (pris) eller indirekte (utledet fra priser) enn notert pris (brukt i nivå 1) for eiendelen eller forpliktelsen (nivå 2)
- Verdsettelse basert på faktorer som ikke er hentet fra observerbare markeder (ikke observerbare forutsetninger (nivå 3))

Følgende tabell presenterer konsernets eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi per 31. mars 2017:

	NIVA 1	NIVA 2	NIVA 3	TOTAL
Eiendeler				
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultat	-	0,7	-	0,7
Derivater benyttet til sikring	-	670,9	-	670,9
Sum eiendeler	-	671,6	-	671,6
Forpliktelser				
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultat	9,1	1 392,2	-	1 401,3
Derivater benyttet til sikring	-	34,7	-	34,7
Sum forpliktelser	9,1	1 426,9	-	1 436,0

Følgende tabell presenterer konsernets eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi per 31. mars 2016:

	NIVA 1	NIVA 2	NIVA 3	TOTAL
Eiendeler				
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultat	-	7,5	-	7,5
Derivater benyttet til sikring	-	623,2	-	623,2
Sum eiendeler	-	630,7	-	630,7
Forpliktelser				
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultat	43,2	1 417,6	-	1 460,8
Derivater benyttet til sikring	-	82,7	-	82,7
Sum forpliktelser	43,2	1 500,3	-	1 543,5

AVINOR AS
Org.nr. 985 198 292
Dronning Eufemias gate 6
0191 Oslo

Postboks 150
2061 Gardermoen

avinor.no